

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

29 OKTOBER 1974

WETSVOORSTEL

houdende statuut van het vrouwelijk militair personeel met de graad van officier en van onder-officier.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sederr de wer van 30 juli 1974 tot wijziging van de gecoördineerde dienstplichtwetten kunnen vrouwelijke militaire vrijwilligers worden aangeworven.

Die wet heeft her de vrouwen dus mogelijk gemaakt de militaire loopbaan te kiezen. In de huidige staat van de wergeving kunnen de vrouwen echter alleen een berrekking bekleden die overeenstemt met de graad van soldaat of korporaal.

Dar is een discriminatie ten opzichte van her vrouwelijk personeel en de vrouwen moeten zo spoedig mogelijk ook de hoogste graden in de militaire hiërarchie kunnen bekleden.

Het spreekt vanzelf dat wij daarmee niet beogen de in de dienstplichtwetten vervane bepaling te wijzigen krachtens welke hee de vrouwen verboden is in een gevechtseenheid van her leger te worden opgenomen.

Voorts kan er geen sprake van zijn dat zij in her leger nu reeds een volledige opleiding tot officier of onder-officier krijgen, 1-0.11 dar her geval is met de mannelijke kandidaten. Daarom voorziet her onderhavige voorstel in in de mogelijkheid om vrouwelijk personeel aan te werven op grond van vooraf in her burgerlijk leven verkregen diploma's.

Ten slotte is her ondenkbaar dat vrouwelijke officieren en onderofficieren rechtstreeks worden aangeworven en zonder meer opgenomen in de besraande beroepskaders, want dat zou moeilijkheden kunnen meebrengen bij de samensrelling van de kaders, bij de bevorderingen en zelfs gewoon bij her beheer van het personeel.

Daarom stellen wij voor dat de aanwerving van de vrouwelijke kandidaat-officieren en -onderofficieren op zodanige wijze geschiedt, dat zij een hulpkader vormen met een eigen statuut, waarvan de essentiële voorschriften echter in ruime mate ingegeven zouden zijn door de statutaire voorschriften die gelden voor de beroepsmilitairen,

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

29 OCTOBRE 1974

PROPOSITION DE LOI

portant statut du personnel militaire féminin du cadre officier et du cadre sous-officier.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES. MESSIEURS,

La loi du 30 juillet 1974 modifiant les lois coordonnées sur la milice a permis le recrutement de volontaires militaires féminins.

Cette loi ouvre donc aux femmes la carrière militaire. Toutefois, dans l'état actuel de la législation, celles-ci ne peuvent avoir accès qu'aux emplois correspondant aux grades de soldat et de caporal.

Cette situation est discriminatoire à l'égard du personnel féminin et il importe qu'au plus tôt, les femmes puissent accéder aux plus hauts échelons de la hiérarchie militaire.

Il est évident que ce faisant, nous ne voulons pas modifier la disposition légale contenue dans les lois sur la milice en vertu de laquelle les femmes ne peuvent être versées dans des unités combattantes.

D'autre part, il ne peut être question dans un premier temps d'envisager que l'armée leur dispense une formation complète d'officier ou de sous-officier, comme elle le fait pour les candidats masculins. C'est pourquoi nous prévoyons dans la proposition la possibilité d'un recrutement basé sur les diplômes acquis préalablement dans le secteur civil.

Enfin, il serait inconcevable qu'il soit procédé directement au recrutement d'officiers et sous-officiers féminins en les intégrant purement et simplement dans les cadres de carrière existants. Cette façon de procéder risquerait en effet de provoquer des perturbations d'encadrement, d'avancement et même de simple gestion du personnel.

C'est pourquoi nous proposons que le recrutement des candidats, officiers et sous-officiers s'effectue de manière à constituer un cadre auxiliaire ayant son statut propre dont les règles de base sont toutefois largement inspirées des règles statutaires en vigueur pour les militaires de carrière.

Na een bepaalde periode zou het vrouwelijk hulppersoneel onder sommige voorwaarden en naar gelang van de behoeften van de strijdkrachten kunnen overgaan naar het beroepskader.

Het is onaanvaardbaar dat op onze dagen nog een verschillende regeling wordt ingevoerd naar gelang van het geslacht. De vrouwen moeten in de hiërarchie kunnen opklimmen in alle takken van onze samenleving.

Het is ondulbaar dat zij slechts de graad van korporaal kunnen bereiken en dat de bevelvoering en de leidinggevende posten uitsluitend in handen van mannen blijven.

Dit wetsvoorstel is in overeenstemming met het door de meeste beschaaftde landen ingenomen standpunt dat aan vrouwen dezelfde rechten moeten worden gegeven als aan hun mannelijke collega's, niet alleen op het stuk van beloning en sociale voorzieningen, maar ook wat betreft de mogelijkheid om enigerlei beroep uit te oefenen.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De Belgische vrouwen kunnen als kandidaat-officier of kandidaat-onderofficier roegelaren worden tot de categorie van het vrouwelijk hulppersoneel van de strijdkrachten indien zij aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 2° ten minste 18 jaar en ten hoogste 35 jaar oud zijn;
- 3° de lichamelijke en zedelijke hoedanigheden bezirren die voor de sraar van officier of van onderofficier, naar gelang van het geval, ononebeerlijk zijn;
- 4° geslaagd zijn voor de door de Koning te bepalen psychotechnische proeven;
- 5° voor de kandidate-officier, houder zijn van het eindexamen van hoger secundair onderwijs; voor de kandidate-onderofficier, houder zijn van het eindexamen van lager secundair onderwijs;
- 6° een diensverbintenis van minimum twee jaar onderkend hebben;
- 7° aan bijzonderc, door de Koning te bepalen voorwaarden voldoen.

Art. 2.

De kandidaten beneden 19 jaar moeten doen blijken van de bij artikel 77 van de op 30 april 1962 gecoördineerde diensplichtwetten bepaalde toestemming.

Art. 3.

Om in de graad van hulponderluitenant of hulpsergeant te worden benoemd moet, naar gelang van het geval, de kandidate-officier of de kandidate-onderofficier de door de Koning te bepalen vormingscycli hebben gevolgd.

Art. 4.

De totale duur van de door het vrouwelijk militair hulp-personeel verrichte diensten mag niet meer bedragen dan twaalf jaar, te rekenen van de datum van de eerste dienstneming.

Après une période déterminée, le personnel auxiliaire féminin pourrait accéder au cadre de carrière, moyennant certaines conditions et en fonction des besoins des forces armées.

Il est inadmissible qu'à notre époque, des régimes différents selon le sexe soient instaurés. Les femmes doivent pouvoir gravir les échelons de la hiérarchie dans tous les secteurs d'activités de notre société.

Il est intolérable que seul le grade de caporal leur soit accessible et que le commandement et la direction des affaires soit laissé uniquement aux hommes.

Cette proposition de loi rejoint le point de vue adopté par la plupart des nations civilisées, qui tend à garantir aux femmes les mêmes droits qu'à leurs collègues masculins, non seulement en ce qui concerne la rétribution et les avantages sociaux, mais également en matière d'accès à la profession, quelle qu'elle soit.

G. CUDELL.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Les femmes belges pourront être admises comme candidates officiers ou candidates sous-officiers dans la catégorie du personnel auxiliaire féminin des forces armées si elles remplissent les conditions suivantes:

- 1° jouir des droits civils et politiques;
- 2° être âgées de 18 ans au moins et 35 ans au plus;
- 3° posséder les qualités physiques et morales indispensables à l'état d'officier ou de sous-officier, selon le cas;
- 4° avoir satisfait aux épreuves psychotechniques déterminées par le Roi;
- 5° pour les candidates officiers, être en possession du diplôme de fin d'études secondaires supérieures; pour les candidates sous-officiers, du diplôme de fin d'études secondaires inférieures;
- 6° avoir signé un engagement d'une durée minimum de deux ans;
- 7° remplir les conditions spéciales que le Roi fixe.

Art. 2.

Les candidates qui sont âgées de moins de 19 ans doivent justifier du consentement prévu à l'article 77 des lois sur la milice coordonnées le 30 avril 1962.

Art. 3.

Pour être nommée aux grades de sous-lieutenant auxiliaire ou de sergent auxiliaire selon le cas, la candidate officier ou la candidate sous-officier doit avoir suivi le cycle de formation que le Roi fixe.

Art. 4.

La durée totale des services accomplis par le personnel auxiliaire militaire féminin ne peut excéder douze ans à partir de la date du premier engagement.

Art. 5.

Alle op de beroepsofficieren of de beroepsonderofficieren toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen zijn, naar gelang van het geval, toepasselijk op het vrouwelijk militair hulppersoneel, behalve indien zij onverenigbaar zijn met deze wet.

Nochtans kan de hulponderluitenant of de hulpsergeant slechts in de graad van luitenant of van eerste sergeant, naar gelang van het geval, worden benoemd twee jaar na de beroepsofficieren of -onderofficieren die terzeldertijd als zij in de graad van onderluitenant of sergeant werden benoemd.

Art. 6.

Tot het kader van de beroepsofficieren, resp. tot het kader van de beroepsonderofficieren kan worden toegelaten het lid van het vrouwelijk hulppersoneel, dat aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° ten minste vijf jaar actieve dienst in het kader van het vrouwelijk hulppersoneel hebben volbracht;

2° voor de kandidate-officier, geslaagd zijn in de raalexproeven, voorgeschreven bij de artikelen 2 en 3 van de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik van de ralen bij het leger, die mer name door de wet van 30 juli 1955 is gewijzigd; voor de kandidate-onderofficier, geslaagd zijn in de taalproef voorgeschreven bij artikel 8 van dezelfde wet;

3° bij haar hiërarchische oversten gunstig aangeschreven staan;

4° met goed gevolg de door de Koning bepaalde opleiding hebben gevolgd of houder zijn van de door de Koning bepaalde gemischriften of diploma's.

Art. 7.

Het aantal of (artikel) of onderofficieren van het vrouwelijke hulpkader, die tot de kaders van de beroepsofficieren en -onderofficieren kunnen worden toegelaten, wordt jaarlijks door de Koning bepaald.

Art. 8.

Mocht het aantal aanvragen het getal van de krachten artikel 6 openstaande plaatsen overtreffen, dan zullen de kandidaten door de Minister van Landsverdediging op basis van door hem bepaalde criteria geselecteerd worden.

Art. 9.

Onverminderd de bepalingen van artikel 5, 2° lid, worden de leden van het vrouwelijk militair hulppersoneel tot het beroepskader roegelaten met hun graad en hun ancienniteit in die graad; zij worden gerangschikt na de beroepsmilitairen die op dezelfde datum tot die graad werden benoemd.

Art. 10.

Wanneer zij de actieve dienst verlaten, kunnen de leden van het vrouwelijk hulppersoneel een premie ontvangen waarvan het bedrag, de voorwaarden, alsmede de wijze en de procedure van toekenning door de Koning worden bepaald, indien zij niet in de voorwaarden verkeren om een militair pensioen te genieten.

Art. 5.

Toutes les dispositions légales et réglementaires applicables aux officiers de carrière ou aux sous-officiers de carrière, selon le cas, s'appliquent au personnel auxiliaire féminin, sauf si elles sont incompatibles avec la présente loi.

Toutefois, le sous-lieutenant auxiliaire ou le sergent auxiliaire ne peut être nommé au grade de lieutenant ou de premier sergent, selon le cas, que deux ans après les officiers ou sous-officiers de carrière qui ont été nommés au grade de sous-lieutenant ou de sergent en même temps.

Art. 6.

Peut être admis dans le cadre des officiers de carrière ou dans le cadre des sous-officiers de carrière, selon le cas, le membre du personnel auxiliaire féminin qui remplit les conditions suivantes :

1° avoir effectué au moins cinq années de service actif dans le cadre du personnel auxiliaire féminin;

2° avoir satisfait, pour la candidate officier, aux épreuves linguistiques prévues aux articles 2 et 3 de la loi du 30 juillet 1938 concernant l'usage des langues à l'armée modifiée notamment par la loi du 30 juillet 1955; pour la candidate sous-officier, à l'épreuve linguistique prévue à l'article 8 de la même loi;

3° être notée favorablement par ses chefs hiérarchiques;

4° avoir suivi avec succès la formation que le Roi détermine ou être titulaire de certificats ou diplômes déterminés par le Roi.

Art. 7.

Le nombre d'officiers et de sous-officiers du cadre auxiliaire féminin qui peuvent être admis dans les cadres des officiers et des sous-officiers de carrière est fixé annuellement par le Roi.

Art. 8.

Au cas où le nombre de demandes excéderait le nombre de places ouvertes en vertu de l'article 6, les candidates seraient sélectionnées par le Ministre de la Défense nationale à partir de critères établis par lui.

Art. 9.

Sans préjudice des dispositions de l'article 5, alinéa 2, les membres du personnel auxiliaire militaire féminin sont admis dans le cadre de carrière avec leur grade et leur ancienneté dans le grade; ils sont classés à la suite des militaires de carrière qui ont été nommés à ce grade à la même date.

Art. 10.

Lorsqu'ils quittent le service actif, les membres du personnel auxiliaire militaire féminin peuvent bénéficier d'une prime dont le Roi fixe le montant ainsi que les conditions, les modalités et la procédure d'octroi, s'ils ne sont pas dans les conditions pour bénéficier d'une pension militaire.

Art. 11.

Het lid van het vrouwelijk hulppersoneel dat, na het verstrijken van een periode van twaalf jaar actieve dienst, niet tot het beroepskader wordt toegelaten, kan in de personeelsformatie van het rijkspersoneel, van een der gedecentraliseerde machten, dan wel van een overheidsdienst of van een dienst van openbaar nut, volgens de door de Koning vastgestelde voorwaarden en regels opgenomen worden.

22 oktober 1974.

Art. 11.

Le membre du personnel auxiliaire militaire féminin qui à l'issue d'une période de service actif de douze ans n'est pas admis dans le cadre de carrière, peut être reclassé dans le cadre des agents de l'Etat, d'un des pouvoirs décentralisés ou d'un service public ou d'intérêt public suivant les conditions et selon les modalités déterminées par le Roi.

22 octobre 1974.

G. CUDELL,
L. DANSCHÜTTER,
R. DENISON,
C. DEJARDIN.
